

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 165/2022-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského o námietke zaujatosti sudkyne Ústavného súdu Slovenskej republiky **Jany Laššákovvej** v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa MCH-MEDICAL CARE HOLDING LIMITED, Akropoleos, 59-61, SAVVÍDES CENTER, Ist floor, Fiat/Office 102, 2012, Nikózia, Cyprus, zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO 47 232 471, sp. zn. Rvp 74/2021 takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Jana Laššáková **nie je vylúčená** z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. Rvp 74/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ podaním z 21. februára 2022 podal v zmysle § 50 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) námietku zaujatosti voči sudkyňi II. senátu ústavného súdu Jane Laššákovvej (ďalej len „sudkyňa“) v konaní vedenom pred ústavným súdom sp. zn. Rvp 74/2021. Vec bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi ako členovi II. senátu, ktorého je sudkyňa predsedníčkou.

2. Nosným argumentom sťažovateľa je hlasovanie sudkyne (predtým poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky) v roku 2007 za prijatie protiústavného zákona, pričom predmetom konania pred ústavným súdom je odškodnenie za ujmu spôsobenú práve týmto zákonom. Včasnosť podania námietky zaujatosti odvodzuje sťažovateľ od dátumu 12. februára 2022, keď sa podľa jeho tvrdenia dozvedel o dôvode zaujatosti jeho právny zástupca.

3. Výzvou z 28. februára 2022 bola sudkyňa požiadaná sudcom spravodajcom Petrom Molnárom na vyjadrenie k predloženej námietke zaujatosti, ku ktorej sa vyjadrila 2. marca 2022. V dotknutej veci sa nepovažuje za zaujatú, uvádza, že nemá žiaden pomer k veci, k účastníkom

konania, zúčastnenej osobe ani ich zástupcom, ktorých nepozná. Ďalej poukázala na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, v zmysle ktorej jej činnosť a hlasovanie z pozície poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky nezakladá dôvod na jej vylúčenie z konania a rozhodovania v predmetnej veci. V závere vyslovila pochybnosť o včasnosti podanej námietky zaujatosti.

II.

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

5. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde má účastník konania právo vzniesť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

6. Pokynom predsedu ústavného súdu z 3. marca 2022 bola námietka zaujatosti v súlade s čl. IV bodom 1 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelená na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde tretiemu senátu ústavného súdu oprávnenému na rozhodnutie, ak ide o sudcov druhého senátu.

7. Dôvod vylúčenia sudkyne ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (rozsudok ESLP z 5. 2. 2005 vo veci Olujić proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, bod 57, obdobne aj III. ÚS 677/2021). Pri teste subjektívnych okolností sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu alebo jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto opakom môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo alebo neznášanlivosť. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie sa zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, bod 32). Pri objektívnom teste je dôležitým kritériom dôvera verejnosti v rozhodovanie (II. ÚS 36/2012).

8. Senát ústavného súdu z hľadiska subjektívneho nemal pochybnosti o nezaujatosti sudkyne ústavného súdu, ktorá nemá žiadny pomer k veci. Ani z hľadiska objektívneho vzťah sudkyne ústavného súdu k veci z dôvodu výkonu jej poslancského mandátu nepredstavuje bez ďalšieho dôvod, ktorý by zakladal nedostatok jej objektívnej nestrannosti. Preto ústavný súd,

neidentifikujúc žiadne pochybnosti o nezaujatosti sudkyne, uzavrel, že nie sú splnené zákonné podmienky na jej vylúčenie z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

9. Aj napriek tomu, že ústavný súd v záujme odstránenia akýchkoľvek pochybností materiálne preskúmal námietku zaujatosti sudkyne, namietanie zaujatosti sťažovateľom viac než rok po podaní ústavnej sťažnosti (keď zákon stanovuje lehotu 10 dní) je neprehliadnuteľné. Profesionálny životopis namietanej sudkyne je k dispozícii aj na webovom sídle ústavného súdu. Zo strany sťažovateľa došlo k predloženiu podrobného itineráru debát medzi partnermi právneho zástupcu sťažovateľa, ktoré ústavný súd oboznamujú až priam s internými procesmi právneho zástupcu. Ďalej sťažovateľ v súvislosti s dodržaním lehoty *inter alia* uviedol: „*Problém tu ale nespočíval v tom, že by danú informáciu nebolo možné dohľadať, ale v tom, že najskôr človek musí dostať určitý nápad alebo podnet, aby danú informáciu vôbec začal overovať a vyhľadávať.*“ Je potrebné stotožniť sa so sťažovateľom, že na plynutie lehoty namietnuť sudcu nepostačuje možnosť poznania dôvodu, ale oboznámenie sa s ním. Priamo z podania sťažovateľa je zrejmé, že 7. februára 2022 riešili potenciálne podanie námietky voči sudkyňi, pričom jasne uviedli, že im bola známa aj jej vtedajšia príslušnosť k politickej strane. Tiež skonštatovali, že k tomuto záveru „*dospeli aj vzhľadom na viaceré neúspešné námietky proti tejto sudkyňi*“. Následne ich argumentácia smeruje ku konštrukcii, z ktorej malo vyplývať dodržanie desaťdňovej lehoty. Tu je potrebné dodať, že aj napriek tomu, že sa otázkou o možnej zaujatosti nezaoberali približne rok od podania ústavnej sťažnosti, lehota 10 dní by nebola dodržaná ani v prípade, ak by sa začala počítat od spomínaného 7. februára 2022. Posledný deň lehoty by totiž pripadol na 17. február 2022 a k podaniu námietky zaujatosti došlo 21. februára 2022. Ústavný súd pripomína, že úlohou právneho zástupcu je vždy postupovať riadne, včas a v prospech svojho klienta. Odvodzovanie lehoty od rýdzo subjektívnych pohnútok tak, že pokiaľ na riešenie veci ešte nedozrel čas, lehota neplynie, by bolo popretím všetkých doktrínálnych štandardov, s ktorými Ústava Slovenskej republiky počíta, čo ústavný súd nemôže akceptovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2022

Peter Straka
predseda senátu